

Тюбешу

Нальчикде бийик мекемла салыуну амаллары тинтилгендиле

Тонене КъМР-ни Башчысы Юрий Кокосв Росейде юйле ишлеуче бек уллу юч компанияга кирген «Мортон» бир къауунуну президенти Александр Ручев бла тюбешенди. Ала экиси да республиканы коммунал инфраструктурасыны системаларын жангыртууну, жашу журтланы не кыдыр кеп ишлеуче онгарын сюегендиле. Къабарты-Малкъары ара шахарында бийик мекемланы «Нальчик-Сити» комплексин къурауну амалларын тинтилгенди.

Эки жаны да бийик технологияла бла байламлы

проектленди жашауда бардыры ючюн, Къабарты-Малкъар къырал университетде технопарк (ИТ-парк) къурауну хайырлыгъа санагандыла. Тюбешиге КъМР-ни къурулуш эмда жашу журтла-коммуналый мюлк министри Анзор Тутузов бла «Morton Capital» ООО-ну генералый директору Владимир Павлов къатышандыла.

КъМР-ни Башчысы бла
Правительствосуну пресс-службасы.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну

БУЙРУГУ

2015 жыл 28-чи июль

Нальчик ш.

№485-рп

Адылганы (черкеслени) кюнине аталган байрам ишлеге тынгылы хазырлангъ эмда ала хазырлангъ бардыры ючюн:

1. Адылганы (черкеслени) кюнине аталган байрам ишлеге хазырлангъ эмда ала хазырлангъ бардыры жаны бла эки комитет къурагъа эмда аны къауунуну бу буйрукъ этлингенин къыскагъа кере къыбыл керсете.
2. Къурау комитет Адылганы (черкеслени) кюнине аталган байрам ишлеги планын жыл сайын жарадырыгъа эмда къабыл керсюрге керсиди.

3. Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну 2014 жылды 9-чу сентябрде чыгарылган 559-рп номерли буйрукъ ючюн тас эттенге санаргъа.

4. Бу буйрукъ къалай толтурулганына контроль этгюню Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Пресидетелини орунбасары – Къабарты-Малкъар Республиканы билим беруу илму эмда жашу телиону ишлери жаны бла министри Н.Г.Музованы боюнуа салыргъа.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Пресидетелини къулулгуну толтургъан
М. ДАДОВ

Адылганы (черкеслени) кюнине аталган байрам ишлеге хазырлангъ эмда ала хазырлангъ жаны бла къурау комитетни къаууну 2-чи бетде басмаланады.

Элмюлк

Жангы технологияланы жарата

Италичы уста агроном Паоло Баттистелли Бахсан районда «АгроКом» деген жангы телпичный комплексни ишине кез-къулакъ болады. Ишчи командировкасыны чеклеринде предпритийида жумушун бардырған кезиуде тыш Къабарты-Малкъар регионде жер башында экономикада болууну эмда Россияге салынган санкциялары юсюенде оюмун да билдиргенди.

«Санкция къайсы къыралгъа да уллу заран саладыла. Болсада Россияге аны иги жаны да барды. Сиз ючюн, тышандан келтирилген продукцияны кеси жеринде асдороррге, бөлмюню да айнтыргъа болукъуду. Мында аграрчыла ишлерин билген, сюенге адамладыла, ала бу жумушун къолгъа аламыздыла. Алайды да, жангы технологияла бла амалла хайырланадыла, айырлыгъа да тыгъгы болукъу туюкюлюд», - дейди Паоло Баттистелли.

Ол «АгроКом» комплекс башчаларга заран келтирген къурткъумурсхаланы курутуру ючюн «химияны» угъай, «энтимосфаланы», башхача айтханда, керлерине ушашланы балаларын

технологияла бла амалла хайырланадыла, айырлыгъа да тыгъгы болукъу туюкюлюд», - дейди Паоло Баттистелли.

Ол «АгроКом» комплекс башчаларга заран келтирген къурткъумурсхаланы курутуру ючюн «химияны» угъай, «энтимосфаланы», башхача айтханда, керлерине ушашланы балаларын

Ёсдюруглен тирликни жарашдырыгъа итинегиле

Жюкюмчюлукъ бла терк айрыгъан терк башчаланы орнатуу бла арт жыллада республикада кеп предпритийи кюрешти башлаганды. Урван районда да бу жаны бла ахшы атламла этиледи. Башчала уллудан уллу бола бардыла. Тахта кёбегилени ёсдюрюуде да аслам адам къырмашды. Ол барды да ёсдюрюонг продукцияны тиешиллигине сакъларгъа керекчилигини юсюенде сагыш эттирди. Арт кезилеуде аны бла байламлы иш

да аз-аздан бардырылгъ башланганды. Жарадырылган инвестиция проектленди арасында шендого технологияланы хайырланып алай ишлеге объектлени къурауну берилге да мағаналыгъа санаргъа болукъуду. Бу юкюнде Герменчикде, «Агро-07» компанияны 1,6 миң тонна кет сагынганги объектлени къурулуш бардырылгъ. Морозх элде «АКАСМ» деген предпритийе да бардырады былай иш. Андагъы объекте уа 1,5 миң

тонна продукция тутаргъа онг болукъуду. Пысансу элден эки предпритийи жарашдырылган проекте уа терт миң тонна продукцияны юсюенде айтылады. Урванды, Тёбен Черекде да этиледиле бу жаны бла мадарла. Саудай алып айтханда, бюгонлюкде бардырылган проектлени битун да багысы 770 миллион сом болады, деп билдиргенди районду администрациясыны пресс-службасында.

Бизни корр.

ЖАМАУАТ ПАЛАТА

Жылдан-жылгъа бирча проблемала нек чыгып турадыла?

Жамауат палатаны Советини кезуиюле жыйлыуунда министрствода жамауат советлени ишлерине багъа бичилгенди, жайда соллу-саулукуню кюлеуе компания къалай бардырылганы, она не зат чырмаганы эмда жюрек-тамыр аурулугъа профилактика этиу не халда болганыны юсюенде айтылганды.

Башха ведомствода бла байламлыкъда Жамауат советлени муратлары чыкъган проблемаланы тинтюдю, аладан къулулууну амалларын иследю, министрство бла адамланы, организацияланы, биригулене араларын да байламлыкъла тохтадырыуду, алачы кюлеудю. Ёсеплеге кере, ала бу борчланы тынгылы тамамларгъа да кирешенди.

КъМР-ни Курортла эмда туризм министрствосунда советни башчысы Сергей Харенко билдиргенди, алада талай комиссия ишейди: норматив-право, улутхачылыкъгъа къажуу, социальный-экономика, ниет эм койртыу жаны бла да. Ала, министрствонун жыйы-

туризмини инструтуру» деген программага кере кадрларны хазырлау амалы устаныкларын ёсдюрюу жаны бла болум жарашдырылганды. Уллу Ата журт уршуну жылдарында республиканы туларынды жазылгъан «Баксанская» жарын тарыхыны юсюенде буклет чыгарылганды. «Туризм эм кравеудение» деген койртыу программа кураылганды.

Проблемаланы юслеринде айтханда, саулукуню кючлендируу системаны жангыртуу, спортну, соллу заманы шендоголю юзлемиге келиширча этиу, курортланы мюлк-техника хазиналарын игилендируу, кадрланы хазырлау баш мағаналы жумушладыла. Аланы тамамлар ючюн, а хар бирин система халда сюзюрге, башха ведомствода бла байламлыкъланы келтирге, туризде ишчи къурау ючюн, регионна аралы илму-билим беруу ара чыгары тиешилли, деп берилгенди Сергей Александрович.

Ахыры 2-чи бетдеди.

КЕНГЕШ

Къышда бир киши да къыйналмазча

Республиканы жашу журтла-коммуналый мюлкюн былыгъы кюз арты – къыш кезиуде ишлеге хазырлаугъа битеу де 537 миллион сомдан аслам кюратылгъды. Бюгонлюкге планда белгиленген ишлени 73 проценти тамам этилгенди. Бу шартланы сагынылган жумушла бла байламлы республикалы комиссияны алгаракда бардырылган кенешинде КъМР-ни къурулуш эм ЖКХ министри Анзор Тутузов келтиргенди. Жыйлыууга КъМР-ни Правительствосуну Пресидетелини биринчи орунбасары Мурад Дадов, къауун министрстволаны, ведомстволаны, район администрацияланы эм службаланы башчылары бла келечилери да къатышхан эдиле.

айтханда, министр болгъан кемчиликени да тура этгенди. Ол, бетгерекде кеп фатарлы юлейни ичлеринде исси суу барган бергъыла керекчилик тазаланмагъанларын белгилеп, бу ише энци эс бурургъа чакырылганды. Районланы бла шахар округланы жер-жерли администрацияларына уа комиссияла къурап ол тийревде жашу журтла фондуну бу кезиуге хазырлыгъан алай тинтирге кереклисин эскертгенди. Дагъ-

ыда КъМР-ни Правительствосуну буйругъу бла жашу журтла фондуну объектлери къышда хазыр болгъанларына шагъатлыкъ этген паспортлагъа 15-чи сентябрьге дер, жылуу бла жалчыгъа предпритийиланы былай къагъатларына уа 1-чи октябрге дер къол салыргъа, ызы бла аланы министрствогъа берирге керекди, дегенди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Профильни министрствола бла ведомствода бу бөлмюню сагынылган кезиуде хазырлау жаны бла тийишли жумушла бардырғанларын белгилгенди Тутузов. Плана белгиленген ишлени тамамлаугъа нелий бир ырысы къоратылганы эмда не торлю кемчиликке болгъанларыны юсюенде да айтханды. Сагынылган 537 миллион сомдан бюгонлюкте 217 миллиону къоратылганды. Ол санда аварияла болгъан кезиуде хайырланылыкъ материалланы, техника керекленди сатып алыргъа да алты миллион сом берилдикди. Къыска айтханда, ЖКХ-ны хазырлыгъы 73 процент болады, ол санда жашу журтланы – 67 процент. Бу ише жууплы ведомствода бла организацила наесперини борчларын къалай толтургъанларыны юсюенде

ПРОЕКТ

Газ оборудованию хазырларгъа умутлуудула

Нальчикде «Каббалнефтегаз» компания АГНКС (автоматизация метан газ бла жалчыгъууну компрессор станцияла) оборудованию чыгарыучу предпритийе курап башлаганды. Производства «Kwang Shine», «Arifel», «Nox» КъМР-гъа деген тыш къыраллы компанияланы компрессорлары хайырланылыкъдыла. Республиканы Промышленность эм сатуу-алуу министрствосундан билдиргенлерине кере, бу проектти хайыры иш бла жалчыгъууга онг болукъуду. Предпритийе толуну кюч бла ишлеп башласса, анда хар жыл сайын бир миллиард сом чыкълы бирге продукция чыгарылыгъанды. Производства айнарылына да бардышуну, дейдиле министрство.

Импортуу алышындыруу программасыны хайыры бла былай оборудовангъа сууран уллууду. Дагъыда метан газ бла ишлеген автобусланы эмда ЖКХ-гъа керекли техниканы сатып алыргъа сюйенлеге РФ-ни Правительствосуну буйругъу бла субсидия берилдикдиле. Ол да былай олукъгъа сурам иги болуруна шынады.

Бизни корр.

Пенсия фонда

Борчларын бет жарыкълары толтургъанлагъа - махтау

РФ-ни Пенсия фондуну Къабарты-Малкъарда Бөлмюню кезуиюле жыйлыуунда эм иги страхователени белгилендиле эм аны озган кезиуде ишлени эсеплерин чыгаргандыла. Белгиленгенди, иш бла жалчыгъууну организациаланы, энци предпритийилени араларында борчу халда пенсия страхователени эмиу бла байламлы тереги конкурс хар бөлмюде кураылганды.

Солдан оңгогъа: Николай Баков бла Эдгярдоны Борис

Анга къатышхана ишчилерини страховей телеуерини толусунай эмда болжандан кем къалмай жылу бюджетине кире, бу жаны бла битеу документацияны халтасы жарашдырыгъа эмда алада урунганланы борчу халда пенсия страхователени этиу системада эсепле салыргъа керек эдиле. Конкурс комиссияны, андан сора да, алагъа таргышула келгенлерине бла къалгъанларына къарагъанды, ала пенсия законодательствону къалай толтургъанларын да тинтиргенди.

Бизни республикада ишлерин шарайысы толтургъан ондан аслам адам саугъалангандыла: Юрий Губожко, Милана Бражикова, Шамсудин Якубов, Эндриейланы Борис, Владимир Бердужа, Валерий Шарданов, Марат Калмыков, Владимир Тимченко, Азамат Махотлов, Махилланы Дайыр, Залина Шибзухова, Тимур Маремшаво, Сергей Сирица. Аланы араларында ахча-мюлк ишлерин тохтагъанла, алай

этилен мадаргъа да къармай, жылла бла страховей телеуелени ётдюругменле табылгандыла. Алай, былыгъу бла тенгеширгенде, ала азыркыгъа. Бу жаны бла былайгъа эсепле алгъады жылладан игирек эселе да, къуанкырга туюкюлюде. Жыйымдай къалгъан ахча алыкъ кедю, ол борчу кетериге жер-жерли управлениланы башчыларына бурорулганды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

ЭСЕПЛЕ

Иссилик энергетикагъа да къатылгъанды

«РусГидро» компанияны Къабарты-Малкъарда бөлмюю байлыгъы жылын биринчи жарымтада ишлени эсеплерин чыгарганды. Къорозтоленг отчыха кере, гидроэлектростанцияла бу кезиуде 202,6 миллион киловатт-сагатъ ток бергендиле. Былыгъы бу кезиуде бла тенгеширгенде, ол 12 процентге азыгъанды, деп билдиргендиле бөлмюню пресс-службасында. Электрроку азыркъ болгъаны энергетикле Бахсан бла Черек суула къышда да, жашы эм жай кезилеуде да аз-маз селейгенери бла байламлы этдиле.

Ремонт этиу эмда тынгылы жангыртуу программаланы тамамлаугъа, кеп къалмай, 75 миллион сом къоратылганды. Ол санда мачымай этилик ишлеге 10,6 миллион сом жиберилгенди, оборудованиланы, техниканы реконструкциясына уа – 64,2 миллион. Ишлени бары да черекле кетюролюп башлангыры аллында окусун тамам этилген эдиле.

Алты айны ичинде бөлмю бюджетлеге налогла бла санда башха телеуле бла 317,2 миллион сом жибергенди. Ол эмда республиканы бюджетине - 314,8 миллион сом.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Кышда бир киши да кыйналмазча

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.
Котельнядан юйгө барган баргылыны да, кыш сууктуудан азияри болур деген кыркыруудан кутулупна, улпу басым бла сынал керюне кереклиси да черттенди доклады. Бу иште бары да тамам этилгенден сора аны байламлы тиийли аклары керюктөргө керекти. Алай бююкюктө, Тутку айтанга көр, болып документни жаланда Нальчик шахарда «ТЭК» компания жарашдырганды. Бирси организациалыа аны энтта да керюктөгөндө.

Кызуу министрстволаны бла ведомстволаны бюсунууларында болгон учурдениладла да миолкөлөни иш не халда болгыны да билдиргенди министр. Билим берю сферада бу кезиге хазырлануучу чегинде бир неча школга тыгыз ремонт этилгени, аланы инженер коммуниациаларында болгон кемчиликтери белгиленди. Бу көтерилде мектептери ниси эмда суук суу бла, сора жылуу бла жалчытуу системалары тинтине турдыла деп, планда болгон ишени терден бири кылганын черттеди ол.

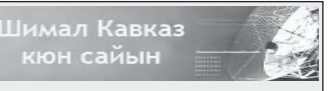
Сауук сакталуу юсюден айтаанда, мында бююкюктө тогуз миллион сомдан аслагыа ише тамам этилгенде. Кышка хазырланууга а битуде да 29,7 миллион

Жыйылыу

Ачык сөлөшү

Эпрүс району администрациясыны башчысы Уналаны Казим предриятталыны, учурдениладны эм организациаланы кышша хазырлау не халда болганын билдирюочү жыйыны чакырды. Аны оюонду көзгө, газ суу жылуу бла жалчытуучу, жол, жашуу журт-эксплуатиация службаланы таматарлы, болшычыны, Билим берю управленийны келечири доклады эгерттени.

Ала билдиргенде, хазырлануу ише белгиленген планга көр тамалландыла. Аны бла бирге Былым, Эпрүс, Пашукта элдеде, Кенде

Солуу эм производство

Кырачак. Черкез кюалыны инвесторланы кесине эрттен тартты. Юлюге «Архызы» келтирди. Дамаланы көр, хурукту төрт турист эл кирдики. Ала бир бирири бла тау-лыкка тикле эм канат жолга система бла байламлы болууктуду. Ол солгуналга аланы оларандыла жылдада аркын айлынгары онг бердики. Аны бла бирге кюнок йогени, ресторанды, токелени кытларны жетере.

Андан сора да, мында бир уллу проект куу ала барды. Ол жаны чененд заводку кыруу бла байламды. Аны бла корюшген холдинг республикада узакгы бармай бетон чыгаргон предриятте да чакырды. Бир жылга ол 3 миллион тонна продукция чыгаргылары.

Оюм

Кадастр багыа бла налог тохташдырыу байламлыдыла

«Единая Россия» партия жеринде теппирилген молкюю кадастр багысын итилендиргге кереклиси жанды.

КМР-нын законла чыгарыучу баш органыны Регламент, депутат этика эмда парламентни ишин кыруу жаны бла комитетни башчысынын орунбасары Жахисмет Шанибов кадастр багысыны тохташдырыу системаны жангыргы кереклиси черттеди.

Бу вопросу «Единая Россия» политика партияны Баш советини секретары Сергей Неворов РФ-нин Президентин Владимир Путин бла тобешуде кетергенди. Партия кыралда сарыналга маганылы проблеманы оюкени уа бу сферада иш жанына торюнюле болууларыны ушандырды», - дегени ол.

Сергей Неворов кадастр багысыны тохташдырыуу бир системаны куулау, бу иш бла уа профсоюзнала корюшере кереклиси черттенди, дейди андан ары Шанибов.

«Бу вопрос а битуде кыралга, ол санда бизни республикага да, маганалды. Жер ючюн налогна салында, аны кадастр багысыны

Тант кетюрлюкюну жалчытууданлыла

Волгодар облыста, алты айны эсептерине көр, промышленность производство өлчөми 14,3 процентте өскенди. Аны оюсонден регионун профлилы комитетинде билдиргенди.

Алай бла ишеп чыгарыучу предриятталаны жоле жиберилен продукцияс 42,6 миллиард сомга келбейди. Коскы бла нефтьни продуктарыны саны көпленгенди. Башка бөлүмлени көрмөдюлери да гиндиде.

Производствону кетюрлюкюну Волжийский завод, «Волгодар-металлургия», филиал «Онкстеллеро», образынын завод эм башкала жалчытууду. Аны хайрындан облыстын бюджетине озган алты айга 14 миллиард сом тошкенди. Ол а, бытыргы кезуу бла тентгендирек, 25 процент асмады.

Адьтеяда онглу инвестпроектлеме жерни дорхусу берилдикте

Адтыены властыры онглу инвестпроектлеме жерни дорхусу ююришкенди. Аны оюсонден ТАСС агентствону корреспондентине профлилы министр Махмуд Тлехас билдиргенди.

«Республиканы парламенти депутаттары тийиш законну кыбыл кетиргенди. Ол уллу инвестпроектлени жашоуда бардырыгы жерни дорхусу бөлгөнү онг берликди», дегени ол.

Проектле белгиленген өлчөмлө келишсе, ма ол чакыда тапырдылыгынын учкостодо, Аланы багылары 100 миллион сомдан багыа болууга керекди. Не уа, Координатта советни эркиниги, Аны хакыны жартыс финансларыны оюсонден документ.

Дагыда жерге гражданага юйле салууда, маганалы социал-культура эм коммуналылы проектле берилдикте. Бютонад жаны технологияла сепбеллик эттегенде энци эс бурлууктуду.

Оноууч кадрланы резервине тошгерге изтегенени сынарыкыдыла

Жаны ку. Староволь крайны профессионал командасы» деген проект тамоманын башлангычы. Аны баш бөрүчү – оноууч кадрланы резервине киргирге тийишш адамалы излеуду. Бу тизмеден кулукулга салгырга не бийыл окууна хазырма-губернатор Владимир Владимирович сөзлени келтирди аны пресс-служба.

Жер-жерни профилактику орусбасары Ольга Прудниковая айтканын көр, оноуучу башчысы проект сайлауу керти эм чымьэ этюуну излейди. Аны оюн компьютер программ хазырланганда. Ол хар жаны, кызын билиши, хумери ачыкчыларга амал бердики. «Синсалу онлайн халда бардырыкыдыла. Эзелпени керекли жанына буургууу бла кишини да кылуондо келик тийюндө», дегени ол.

Файдалы келишим

Тыш кыралды инвестициялары регионга тартырга алланган келишимге бу кююнде Ингуштарны башчысы Юнус-Бек Евкуров бла ООО «Трайстерхус-Кутер» консультывирование компанияны директору Игорь Ляшко келтирди.

Дагында бирден кол салып кылаылы экономика эм социал халыны кырууга бурундуу.

- Аты айтылган компания бла бир ишлеу – регион жетишинчи айнуучу мурдорууду. Биз бу амалны толугу жайырынуучу, кылуубуздан келгени аяркы тийюлбөдө, - дегени республиканын таматасы. «Бу келишим жуук эмананда шорт проектле бла беттиликки», - деп ин-андардын Управлений партнрнү кенешчиси Александр Антропов.

Абхазияда чаршиени бек суюдиле

Абхазияны президентини куботго бардырылган Халкыла аралы биринчи турнире Лыхны энден игилиз тукумулду от хорлатканды. Кубкуюна 500 минг сомга багасын туткан призи республиканы башчысы Анзор Самандиягы бергенди.

Физкультура бла спорт комитетин таматасы Баргат Худобая айтанга кер, турнире Абхазиядан, Адыега, Кыбарты-Малкырун, Краснодар крайдан эм ити атына кытышканды. «Мында бек женил аякыла ала кылгандыла, ол санда 2013 жылы эм тирик Абхазиядан», дегени ол.

Хыйлачыла тутулгандыла

-Дстрашак облыстада Россейни УМВД-сыны Следственный управленийы жылчылыкка терсленген аптаулан кирген курулуучу кууууну оюсонден уголовый иш тинтине башкаланды, - дегени ведомствону келечиси Елена Алексеевна. Ол айтанга кер, полициячы аны капиталга берилген кырал сертификатканы ачагыа айландырган схеманы ачыкчылаанды.

- Жер-жерни самоуправление органды, нотариусланы, финанс организациаланы ишчилери алдап, ала жыл бла жарамы ичиде ий кесек ахчаны урлагандыла. Федерал бютонад 39 млн сом зоран келтиргенди, - деп коюшканды ол.

Жуук эмананда уголовый иш содге жиберилдик. Билал амалык ючюн он жылга тутмакка салыргы болууктуду.

Борчларын бет жарыккылы толмургъанлагъа - махтау

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.
Кыралчаны оюслорден айтаанда, ондан асмам миллиарда сом пенсияланы, пособиеланы, федерал кюноккы сакечени уа бу сферада иш жанына торюнюле болууларыны ушандырды», - дегени ол.

Сергей Неворов кадастр багысыны тохташдырыуу бир системаны куулау, бу иш бла уа профсоюзнала корюшере кереклиси черттенди, дейди андан ары Шанибов.

«Бу вопрос а битуде кыралга, ол санда бизни республикага да, маганалды. Жер ючюн налогна салында, аны кадастр багысыны

Хыйлачыла тутулгандыла

-Дстрашак облыстада Россейни УМВД-сыны Следственный управленийы жылчылыкка терсленген аптаулан кирген курулуучу кууууну оюсонден уголовый иш тинтине башкаланды, - дегени ведомствону келечиси Елена Алексеевна. Ол айтанга кер, полициячы аны капиталга берилген кырал сертификатканы ачагыа айландырган схеманы ачыкчылаанды.

- Жер-жерни самоуправление органды, нотариусланы, финанс организациаланы ишчилери алдап, ала жыл бла жарамы ичиде ий кесек ахчаны урлагандыла. Федерал бютонад 39 млн сом зоран келтиргенди, - деп коюшканды ол.

Жуук эмананда уголовый иш содге жиберилдик. Билал амалык ючюн он жылга тутмакка салыргы болууктуду.

Кульчаланы Зульфийа.

Кульчаланы Зульфийа.

Аддылганы (черекслени) кююне аталган байрам ишлеге хазырлануу эмда аланы бардыруу жаны бла кыруу комитетни

КЪ А У У М У

Емузова Н.Г. - Кыбарты-Малкыр Республикасы Президентини Председателени орунбасары – Кыбарты-Малкыр Республикасы Билим берю, илму эмда жаш төлөно ишлери жаны бла министри (кызуу комитетини председатели)
Кумахов М.П. - Кыбарты-Малкыр Республикасыны культура министри (кызуу комитетини председателини орунбасары)
Аюхов К.М. -Чегем муниципал районун жер-жерли администрациясыны башчысы (ырызальгынына көр)
Бейпайлыни С.В. -Кыбарты-Малкыр Республикасыны Башчысына Гражд обществону институттары айнуучуа сепбеллик этуу эмда адманы эркиниликери жаны бла комиссияны жууаплы секретары (ырызальгынына көр)
Бологочев В.Х. -Төрк муниципал районун жер-жерли администрациясыны башчысыны кулулгуну толтурган (ырызальгынына көр)
Вороков В.Х. -Россейни Культура фондуну Кыбарты-Малкырада бөлгюмюю председатели, Кыбарты-Малкыр Республикасыны Кинематографистерини союзуну правленийини председатели (ырызальгынына көр)
Дамиков К.Ф. -Гуманитар тинтулени Кыбарты-Малкыр институту» федерал кырал бюджет илму учурдениланы директоруну кулулгуну толтурган (ырызальгынына көр)
Казанчова Г.В. -Кыбарты-Малкыр Республикасыны Басма эмда асмамлы коммуниациалы жаны бла кырал комитетини председатели
Кануников А.Д. -«Орус культурууу бла тарыхны «Вече» биригиуу» жамауат организацианын таматасы (ырызальгынына көр)
Каччаланы А.А. -Кыбарты-Малкыр Республикасыны культура министрини орунбасары (кызуу комитетини жууаплы секретары)

Жылдан-жылгана бирча проблемала нек чыгып турадыла?

Ахыры. Аллы 1-чи беттеди.
Урунуу, иш бла жалчытуу эмда социалды кыруулау министрствода советни башчысы Галина Егорова да ала ведомствону жыйынууларына төрөли халда чакырылганыларын, аны ишине дайым кыатышкандарын айтаанда: «Ол билдиргенге көр, ала тапай секция болуп ишлейдиги халкыны социалдык жуушларын таммалау, социал учурдениладла халга кырау, юйорюю эмда сабилени кырууруулу, урунуу байламкылыа эм иш бла жалчытуу.

Кыртта эм сакытала турган интернетта, Нальчикте социалдык жумушлары таммалауу арада да болдырды Советни кызууу. Анда халга кыраар, учурдениладны директорларыны ишлери итилендирчара рекомен-дациала этилгениди.

Ахча бөлүонөди, алай керекли жерге замандыла жетпейди Сабиланы жай солупар республиканы Правительствосуну тиийли бегимне көр бардырыгыра керекди. Алай планатны члени Зумакыулананы Ахсар ол жаны бла иш алай иги болмагыны белгилегенди. Ол аныгылахта-чына, лагерлерге ахча замандыла бөлгюмөнгө ючюн бел проблемала чыгарыла. Адамаланы иш хактарынын берген, электроренергия, аш-азык чөчүрөгө онг чыкмай кылады. Директорлор

билдиргенлерича, финансирова-нией жайда ичлене эсе да, жылны ахырында этиди. Аны ючюн а алагы борчка киргирге тыюмчи. Ол себеден не торлю башламчылыкка да жашауда бардырыгыра ахча керекди, дегенди ол.

Палатаны башчысынын орунбасары Руслан Жахимов да сейир соруу бергенди. Ол да лагерлерге сабыини конюге эч-юч кер аштаргыла 182 сом берилгени бла байламды. Ол бу ахчага адманы бир конюго ашына-сууна, кетгерелен кылай бла жетдиргенин билирге суюнгенди. Аны сорууна урунуу, иш бла жалчытуу эмда социалды кыруурулу министри орунбасары Елена Романова эм талай башка кылуулчунула жууап бергенди.

Алай бу уруу ахчасын аныгарларына тийюлдү эти. Бютонад жыл солугуға 206 миллионга жуукк ахча берилгенин, туткакала да алай учуа болмаганыларын, продукцияны башчына уа өсөдөн-өсө баргыларын эсге асыкты, эки жаз сомга окууна жетмеген ача бла сабыини коню-жо уруу кылай бла тойдургууу болгууу белгисизди.

Палатада этилген билдирюгө көр, тийишли министрстволаны келечиричине да кыатышкандыгы бла энци ишчи кууууу кыруулганды эти. Ала болмуға солугу учурдениладны кесилери барып кырады. Анда эмда ишченелери бираз торленуле болгыларында да тошонгениди. Алай, башха

жагыладача, бизни лагерлериче бизде кесибизни сабилдене эсе тышында (Чененден, Север Осетия-Аланиядан, Воронеж, Ростов областьладан, Ингушетиядан) келгенле кбюрөкдиле.

Жылдан-жылгача финансирова-ниядан сора да, башка бир кийик проблемала кызгалтаны турадыла. Кызын жашуу болмуға тошген сабийлерге асмам эс бөлгөрү, бютонда акыпбалык болмаганыларны ишлери жаны бла подразделениладда эсепте турганагыла кыайгырыгыра келгенди. Биринчи смөнде аладан жангызда он адам солуганды, жайны ахырында дер кезуулерин энга да 32-си сакталыдыла. Сакталы баланын солупурун кырау да сансыз этилди.

Бу торлю учурдениланы мулк-техника бажалары энци жарысуду. Нек дегенде алай бир нечнасындан кылганын озган өмюрюно 80-чи жылларында ишленгендиле. Талай уа бюгон-юкде адмн тутуруа болмаганылары ючюн жатып-сандыла.

Республикада эр да, көп кемчиликни ачыкылап, административ бузукулуктарыны юслоринден 64 протокол жарашдырганды, тазир салганды. 277 минг сом чакылы бир төлөмгө буоруганды. Алай бла асыгысында быйыл кемчилик тобейдиле: медик-санитар-ия учурун ачканда жаткан келгендиги, аш-азыктын сакталуучу температура излемлери толтуруу-манылары, аш этгенде, зарансыз саутула хайрыланымганларны, сатылып алынган азыктын до-кументациясы болмагыны эм башкала.

Аны бла байламлы ишчи куууу бу кемчилени кетерю ючюн, битуде тийишли министрстволаны, власть структураланы кючлөрүн бириктирип, система халда ишлере керекди, деген оюмга келгенди. Айталгыныны төргөп, палата да Правительствога, ведомстволарга, районданы ад-министрацияларын эсгертуде хазырлаганды.

Кадрланы бинимлерине кюштарга

Демография эсепте бөлгюмю азайтыр эмда адамаланы жашауларыны узайтыр ючюн быйыл мадарла этилдерин излейдиге: багынуучу жангы даражагыа чыгарылуу эм аруула жайылмачыа этрге. Аланы көбюсөн а топон, гиподинамия, азгыны мардагыа көр эм тоо ашамы дегенче сапталууа кыозгайдыла. Аны ючюн, бек биринчи, саутулук жашуу бардыруучу метиери жаргыра, профилак-цияга асмам эс бөлгөрү керекди.

Палатаны члени Нодар Шарванов билдирген шартлагыа көр, жорек-тамыр аруууула бла байламлы профилакчия ишлени планны 2013 жылдан баштап асмамлы кырауулагыа алай бир магына берилгени да сейир тийюлдү: саусууларыны 58,9 проценти аланды элеуди. Саргыныруу планын жашауда бардырылуу бу кйрөгюмю 8,8 про-

АДАМ ЭМ ЗАКОН

Гражданданы эркинликлерин кыоруулау - дайым контрольда

КыМР-ни прокуратурасында республикада федерал законна кыял тогулганына надорну тамамлау во-просла сюзюлгенде...

саулык саклау, социальный жумушларн толтурууга энчи эс бургандына. Бизнеси сейирлерин, кырал эм муниципал ырыскыны хайыранганда...

Экономика сферада бюджет бла байламлы законналы толтурганда, жашау журт-коммунальный сферада, кырал эм муниципал ырыскыны хайыранганда...

лау эм саулыкларына багыну жаны бла законна толтурууларына аслам магына берилген. Битеу да бирге во сферада законлагыа 20,5 минг бузуклык этилген...

Энчи комиссия кыуралганды

Элбрус району башчысыны оною бла законга бузуклык этину профилактикасын бардырырча ведомстволар арылы комиссия кыуралганды...

эм право саклау органлары, Урунуу, иш бла жалчытуу эмда социальный айнытуу араны, Физкультура эм спорт комитети керелчери киледелге...

Прокуратурада оператив кенгеше быайлыны биринчи жарымда республикада федерал законналы толтурууга надорну тамамлау иотгары чыгарылгандыла...

Надору иш социальный экономика болумга, республикада жашап анланлы таргытууларына, асламлы информация органна ачыкылган проблемалага таянып бардырылганды...

Социальный сфераны оюнден айтканда уа, гражданданы урунуу, жашау болумларын сакы-тьсына (законлагыа бузуклыкыла этип аманлыкчы кыуоуму кыруу неда аны кыууона кыошуму) кере иш ачкандыла...

Бизни корр.

Анасындан бугууп турганды

РФ-ни МВД-сыны Зольск района бөлөмюна Малхда жашаган бир тишуря аны 20-жылкы жашы та болгыныны оюсонден таргытуу келгенди. Аны айтканына кере, ол 17-чи июльда ойуден кетип, андан бери кыайтамганды...

Анасындан бугууп турганды

кыурларына селешкенде. Полициячылар оператив-излеу ишлене кези-юуде жаш адамны Малхда аны таншы тишурюуу ююндө тапхандыла эмда анасына кыайтаргандыла.

Бандит кыуоумлагыа болушлук этгенлерине ишеклик барды

Прраво нызамны саклаууу органларыны келечилери законлагыа бузуклыкыла этип саууланган аманлыкчы кыуоумлагыа болушуп турган жашны тутхандыла. КМР-де МВД-ны экстремизмге кыаууа бөлөмюно полициячылары РФ-ни ФСБ-сыны республикада Управленийыны кыуууууулары бла бирге РФ-ни Уполновей кодексини 228-чи статьясыны 2-чи кесогине (наркотиканы этип пиохитроп затпаны законлагыа бузуклыкыла этип сатып алгыны, асырагыны эмда сатканы)

Тинтиулден ачыкылгангыча, ол федерал излеуде болган бандитлене ш-аззык, киймле бла жалчытуула, алагыа ююнде буугаргыа кыойганды. Жыйышдырылган шартлагыа таянып, РФ-ни МВД-сыны Нальчик шахарда управленийыны полициячылары жаш адамга Россияны Уполновей кодексини 208-чи ста-

лагы аш-аззык, дарманна та-шыгылганды, аяны машиналары бла журютгенде, юйлеринде жашаргыа кыойгандыла, ача бургенде. Битеу шартпаны жыйышдырып, РФ-ни МВД-сыны «Баксан» бөлөмюно следствие бөлөмюно кыуууууулары жаш адамга РФ-ни Уполновей кодексини 208-чи статьясына кере иш ачкандыла. Башкача айтканда, аа законлагыа бузуклыкыла этип кыуралган законсуу саууланган кыууууууу кирелчери ююч жуулакта тартылкыдыла.

Бир кюнню ичинде - 244 грамм марихуана

Жалган бешмингсомлукыла табылгандыла

РФ-ни МВД-сыны Нальчик шахарда управленийына республикада банкдан биринден аханы санагында жалган бешмингсомлукыла табылганы оюсонден билдиргенде. Ача АЗС-леден биринден келтирилген эди.

Жалган бешмингсомлукыла табылгандыла

бирини ишиси полициячыларга алыуугуа анга жалган ача бергендерин белгили этгенди. Ол да бешмингсомлукыла кыагыт эди. Белгиле МВД-ны эксперт-криминалист арасына тинтиулге берилгенде.

Прравоохранительным органам Кабардино-Балкарской Республики за совершение убийств, посягательств на жизнь сотрудников правоохранительных органов и военнослужащих, совершение иных тяжких и особо тяжких преступлений разыскивается 34 жителя КБР, находящихся в международном и федеральном розыске

УМВД РФ по г. Нальчику

Grid of 12 photos of individuals with names and details such as 'Джамгаров Хахим Муратов', 'Кущов Мурат Баширович', 'Техажов Загимхан Мухамедов', etc.

МО МВД РОССИИ «БАКСАНСКИЙ»

Grid of 6 photos of individuals with names and details such as 'Шегонов Хадис Борисович', 'Касав Артур Мухамедович', 'Шерев Астемир Асланович', etc.

ОМВД РОССИИ ПО ЗЛЬБУССКОМУ РАЙОНУ

Grid of 6 photos of individuals with names and details such as 'Бекмаев Аслан Назирович', 'Амуров Буадижит Хасанович', 'Бекмаев Руслан Назирович', etc.

УФСБ РОССИИ ПО КБР

Grid of 6 photos of individuals with names and details such as 'Шеквичев Тимур Анатольевич', 'Кавдинов Рафаэль Анаатольевич', 'Бекмаев Ислам Борисович', etc.

ОМВД РОССИИ ПО ЗОЛЬСКОМУ РАЙОНУ

Grid of 6 photos of individuals with names and details such as 'Бажов Кантемир Мурадирович', 'Заргаштоков Замир Мухамедович', 'Шегонов Рустам Гисович', etc.

ОМВД РОССИИ ПО ТЕРСКОМУ РАЙОНУ

Grid of 6 photos of individuals with names and details such as 'Кипов Артур Хизирович', 'Оршоджов Азамат Гисович', 'Абасков Ислам Борисович', etc.

МО МВД РОССИИ «ПРОХЛАДЕНСКИЙ»

Grid of 6 photos of individuals with names and details such as 'Газав Роман Владимирович', 'Бабочков Игорь Кабенович', 'Жаников Алим Хасанбиевич', etc.

ОМВД РОССИИ ПО ЛЕСКЕНСКОМУ РАЙОНУ

Grid of 6 photos of individuals with names and details such as 'Бабочков Игорь Кабенович', 'Жаников Алим Хасанбиевич', 'Жириков Аслан Ануарович', etc.

ОМВД РОССИИ ПО ЧЕГЕМСКОМУ РАЙОНУ

Grid of 6 photos of individuals with names and details such as 'Жаников Алим Хасанбиевич', 'Жириков Аслан Ануарович', 'Жириков Арслан Ануарович', etc.

ОМВД РОССИИ ПО ЧЕГЕМСКОМУ РАЙОНУ

Grid of 6 photos of individuals with names and details such as 'Жириков Арслан Ануарович', 'Биттиров Эльбрус Хизирович', 'Биттиров Эльбрус Хизирович', etc.

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ РЕСПУБЛИКИ!

Если вы располагаете информацией о местонахождении указанных лиц, совершивших или готовящих преступления, просьба на условиях строгой конфиденциальности звонить по следующим телефонам: Докурия часть МВД по КБР: 40-49-10; 49-53-02. Управление уголовного розыска МВД по КБР: 47-85-82; 49-52-62; 49-51-32; 49-50-50. Полная анонимность гарантируется.

